

روشنروشن
روشن

هدی برای فردای روشن

هدی همدلی

علیرضا حاجیانزاده،

مدیر کل دفتر انتشارات کمک آموزشی

تربیتی، در کنار کتاب درسی و برنامه‌ی رسمی آموزش و پرورش می‌تواند، در تعمیق یادگیری، خلاقیت و تحرک آموزشی، و پرورش استعدادهاى نهفته مؤثر و تعیین‌کننده باشد. از این‌رو لازم است، با عرضه‌ی منابع آموزشی متنوع و متکثر، شرایطی را فراهم کنیم تا دانش‌آموزان با سلیقه‌های متفاوت، علاقه‌های گوناگون و متناسب با ظرفیت‌های فردی خود، حق انتخاب داشته باشند.

امروزه، پدیدآورندگان کتاب‌های آموزشی در کشور چنین بستری را فراهم آورده، و به منابع آموزشی تنوع و تکثر بخشیده‌اند. اما این‌که تناسب این منابع آموزشی با برنامه‌ی آموزشی رسمی کشور در چه حد است، و آیا این کتاب‌ها

«مطالعه و پژوهش» در فرایند یاددهی - یادگیری از جمله امور مهمی است که باید در برنامه‌ی رسمی آموزش کشور جایگاه ویژه‌ای یابد تا از این رهگذر بتوانیم، از «حافظه‌محوری» در نظام آموزشی، به «آموزش فعال» و «آموزش خلاق» دست یابیم و دانش‌آموزان و دانش‌پژوهان ما، به جای انباشته کردن مجموعه‌ای از اطلاعات خام در حافظه‌ی خود، با پرورش ذهن و عقل، چنان به دریایی از علم و معرفت متصل شوند که شکل‌گیری شخصیت فردی و اجتماعی آنان را در پی داشته باشد: چگونه زیستن و بهتر زیستن، چگونه خدمت کردن و بهتر خدمت کردن، و تولید و نشر فرهنگ را بیاموزند، تا از این طریق، تربیت صحیح نسل‌ها تحقق یابد. مطالعه‌ی کتاب‌های مناسب آموزشی و

استانداردهای تولید کتاب‌های آموزشی، برگزاری جشنواره‌های پیاپی برای تشویق پدیدآورندگان کتاب‌های مناسب، و حمایت و معرفی کتاب‌های برگزیده و برتر در پایان کتاب‌درسی و کتابنامه‌های رشد، پرچم همکاری متقابل ناشران آموزشی و وزارت آموزش و پرورش را به دست گرفت. این دفتر، با عملکرد پنج سال اخیر خود و با جلب اعتماد ناشران توانست، به نقش راهبردی در هدایت و حمایت از

می‌توانند به عنوان منابع مکمل و تأمین‌کننده‌ی هدف‌های آموزشی و پرورشی نقش‌آفرینی کنند، جای بررسی دارد. «دفتر انتشارات کمک‌آموزشی» وزارت آموزش و پرورش، پس از بررسی‌های اولیه، در طول پنج سال گذشته «طرح سامان‌بخشی کتاب‌های آموزشی» را به منظور هماهنگ کردن این ظرفیت بزرگ بازار نشر، با هدف‌های برنامه‌ی درسی، در دستور کار خود قرار داد و با تدوین

پدیدآوردگان کتاب‌های آموزشی دست
یابد.

اکنون دفتر انتشارات کمک آموزشی، هم به عنوان امانتداری صدیق در مقابل خانواده‌ها و دانش‌آموزان، با کارشناسی دقیق و داوری عادلانه، بهترین منابع مطالعاتی را در سطح بازار نشر شناسایی و به آن‌ها معرفی می‌کند، و هم به عنوان حافظ منافع ناشران آموزشی که در جهت تأمین هدف‌های آموزش و پرورش گام برمی‌دارند، شرایط لازم را به منظور توزیع بهینه‌ی کتاب و ایجاد بازاری مناسب برای فروش محصولات آن‌ها، فراهم می‌آورد. اعتماد این دو رکن اساسی، یعنی پدیدآوردگان و مصرف‌کنندگان، به چنین مرکزی در وزارت آموزش و پرورش، مرهون اجرای درست طرح سامان‌بخشی کتاب‌های آموزشی است که در سال‌های اخیر، در «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی» در جریان است.

امروزه، شاهد آن هستیم که سال به سال در فراخوان جشنواره، کتاب‌های بیش‌تری به دبیرخانه ارسال می‌شوند و هر ساله درصد بالاتری از کتاب‌ها به عنوان کتاب مناسب شناخته می‌شوند. یعنی اگر در اولین سال حدود ۱۹ درصد از کتاب‌های واصله مناسب تشخیص داده شدند، در جشنواره چهارم این رقم به ۴۳ درصد رسیده است. این نشان‌دهنده‌ی تأثیر طرح سامان‌بخشی و

همکاری و همراهی پدیدآوردگان و ناشران آموزشی با این طرح است. متقابلاً نیز شاهد آن هستیم که خانواده‌ها و دانش‌آموزان برای انتخاب کتاب از سردرگمی در این بازار پرهیاهو درآمده‌اند و با مراجعه به صفحات پایانی کتاب درسی، کتابنامه‌های رشد و «سایت سامان کتاب»، کتاب موردنظر خود را با اطمینان خاطر انتخاب می‌کنند. ما امیدواریم این روند به نحوی دنبال شود که در چند سال آینده، درصد تولید کتاب‌های مناسب با همین پیشرفت به اوج خود برسد، پالایشی واقعی در بازار نشر کتاب‌های آموزشی تحقق یابد و فرهنگ انتخاب کتاب مناسب و استفاده از کتاب‌های آموزشی مفید، در میان دانش‌آموزان و خانواده‌ها ترویج یابد. در این صورت است که می‌توانیم، مقدمات تحول در نظام آموزشی کشور را فراهم سازیم.

امید است، با تجدیدنظر و تحول در شیوه‌ی ورود به دانشگاه‌ها که امروزه منحصر به یک روش کلیشه‌ای است، و نظام آموزشی کشور و منابع آموزشی بازار نشر را تحت‌الشعاع خود قرار داده، شاهد رونق بیش‌تر علمی باشیم که رهبر فرزانه از آن به عنوان جنبش نرم‌افزاری یاد کرده است. امیدوارم در سایه این تلاش مقدس، همدلی تا فردای روشن این سرزمین ادامه داشته باشد.